

Vergaderjaar 2013–2014

30 180**Conferentie van Voorzitters van de parlementen van de Europese Unie****L/ nr. 23****VERSLAG VAN EEN CONFERENTIE**

Vastgesteld 10 maart 2014

Op 26 en 27 januari 2014 vond in de nieuwe plenaire zaal van de Seimas in Vilnius een conferentie plaats van de Griffiers van parlementen van de Europese Unie (hierna «de Griffiersconferentie»). Deze Griffiersconferentie diende ter voorbereiding op de EU-Voorzittersconferentie van 6–8 april 2014, eveneens in Vilnius.

Aan de Griffiersconferentie werd deelgenomen door de Griffier van de Tweede Kamer, mevrouw Biesheuvel-Vermeijden en de Griffier van de Eerste Kamer, de heer Hamilton. De delegatie werd begeleid door de EU-adviseur van de vaste commissie voor Europese Zaken van de Tweede Kamer, mevrouw Timmer.

De delegatie brengt als volgt verslag uit.

Inleiding

De bijeenkomst werd geopend door de gastheer, de heer Jonas Milerius, Griffier van de Litouwse Seimas en tevens voorzitter van de bijeenkomst. De Voorzitter van de Seimas in Litouwen, mevrouw Loreta Grauziniene, heette de deelnemers welkom en memoreerde het EU-voorzitterschap van Litouwen gedurende het afgelopen half jaar. Mevrouw Grauziniene spreekt de hoop uit dat de komende EU-voorzitterschappen dit werk zullen voortzetten.

Dit was de eerste keer dat Kroatië deelneemt aan de EU-Griffiersconferentie. De Kroatische Griffier gaf aan zich te verheugen op deelname aan deze bijeenkomst en ernaar uit te kijken om de samenwerking met andere parlementen te verdiepen.

De heer Milerius benadrukte dat het Verdrag van Lissabon erin voorziet dat nationale parlementen meer zeggenschap hebben over Europese wetgeving. Hij is van mening dat deze parlementen daar goed gebruik van moeten maken, door betere interparlementaire samenwerking. Hij spreekt de hoop uit dat het Griekse EU-voorzitterschap dit zal voortzetten. Ook

memoreerde de heer Milerius dat dit het eerste EU-voorzitterschap van Litouwen was en dat daarom de Litouwse burgers erg geïnteresseerd waren. Alle bijeenkomsten die Litouwen heeft georganiseerd in het kader van het voorzitterschap van de EU werden live uitgezonden op tv en internet.

Agenda van de Voorzittersconferentie, 6-8 april 2014

Op het programma van de conferentie van voorzitters van de parlementen van de Europese Unie, die van 6-8 april 2014 in Vilnius zal plaatsvinden, staan vier agendapunten. Het betreft de rol van parlementen bij het aanpakken van de consequenties van de economische en financiële crisis; vijf jaar na het van kracht gaan van het Verdrag van Lissabon: lessen uit de subsidiariteitstoetsen in parlementen; interparlementaire samenwerking met Oostelijke Partnerschapslanden; en Interparlementaire samenwerking in het kader van Justitie en Binnenlandse zaken.

De Voorzitter van de Tweede Kamer is, evenals de Voorzitters van Tsjechië en het Verenigd Koninkrijk, gevraagd om als spreker op te treden tijdens de sessie over de lessen uit subsidiariteitstoetsen. Tijdens het onderdeel over het Oostelijk partnerschap zal de mogelijkheid worden gegeven aan enkele niet-EU lidstaten om te interveniëren, onder andere aan de oud-voorzitter van het parlement in Wit Rusland. Het onderdeel over Veiligheid en Justitie zal met name gaan over Europol, Eurojust, het Europees Openbaar Ministerie, illegale migratie en de prioriteiten voor het nieuwe meerjarenprogramma. De Voorzittersconferentie zal plaatsvinden in de «Zaal van de wet van 11 maart», waar 24 jaar geleden de onafhankelijkheid van Litouwen is getekend.

De heer Dossi, Griffier van het Oostenrijkse parlement, herinnerde aan het schriftelijke verzoek van mevrouw Prammer, Voorzitter van ditzelfde parlement, om in het programma aandacht te geven aan de internationale Romadag op 8 april. Hij werd hierin gesteund door Kroatië en Griekenland. Hierop stelde de heer Milerius voor om aan het begin van het programma op 8 april mevrouw Prammer de mogelijkheid te geven over dit onderwerp te spreken.

Ook pleitte de heer Dossi voor het benutten van het zogenaamde «1+1 format» voor het onderdeel over Veiligheid en Justitie, waarbij Voorzitters dit onderdeel achter gesloten deuren zouden kunnen bespreken ter bevordering van de directe gedachtenwisseling. Deze suggestie werd door enkele delegaties gesteund, anderen waren geen voorstander van dit voorstel. De heer Milerius heeft toegezegd dat hij deze suggestie zal bespreken met de trio voorzitterschapsparlementen en de andere parlementen nader zal informeren over de uitkomst hiervan.

De heer Hamilton, Griffier van de Eerste Kamer, merkte over het Oostelijk Partnerschap op dat het mogelijk lastig kan zijn om een oud-parlementsvoorzitter van Wit-Rusland, die tevens president van zijn land is geweest en mogelijk nog politiek actief is, uit te nodigen. Hierop antwoordde de heer Milerius dat het voor Litouwen heel belangrijk is om de ontwikkelingen in Wit-Rusland te volgen, daarom is hij uitgenodigd. Mevrouw Biesheuvel, Griffier van de Tweede Kamer, benadrukte het belang van het agendapunt over de terugblik op de «Lissabon-instrumenten» tijdens de voorzittersbijeenkomst.

IPEX

De heer Risse, Griffier van de Duitse Bundestag en voorzitter van IPEX, presenteerde het jaarverslag van IPEX 2013–2014 en gaat in op verbeter-

ringen in IPEX gedurende de afgelopen jaren, zoals de snelle uitwisseling van informatie voor nationale parlementen bij bijvoorbeeld subsidiariteitstoetsen. Hij riep de parlementen op om meer gebruik te maken van de paswoord-beschermde forummogelijkheid en van de mogelijkheden van politieke dialoog en het regelmatig organiseren van bijeenkomsten. Ook is het recht op ontvangen van informatie door IPEX versterkt. Enkele delegaties noemen de mogelijkheid van een roterend voorzitterschap van IPEX. Aan de opgestelde conclusies werd op initiatief van de Deense delegatie een laatste punt toegevoegd, over het aanpassen van de IPEX richtsnoeren. Over de geamendeerde richtsnoeren zal tijdens de Griffiersconferentie van 2015 besloten worden. Daarnaast is de Griffiersconferentie akkoord gegaan met de nieuwe samenstelling van het bestuur voor 2014–2015 en de nieuwe voorzitter van IPEX, de Seimas van Litouwen.

De Griffier van de Tweede Kamer, mevrouw Biesheuvel, stelde voor om bij het behalen van een gele kaart hierover direct via een IPEX bericht te communiceren in plaats van te wachten tot de Europese Commissie formeel besluit dat de gele kaart behaald is, zoals op dit moment gebruikelijk is. Daarbij kan natuurlijk melding gemaakt worden van het feit dat de Europese Commissie op een later moment formeel besluit over de gele kaart. Dit punt werd ondersteund door de delegaties van Zweden en het Verenigd Koninkrijk. De heer Risse erkende dat het belangrijk is voor parlementen dat hun gemotiveerde advies of een potentiële gele kaart snel bekend wordt bij het publiek en gaf aan dat de suggestie van mevrouw Biesheuvel tot een succesvolle oplossing kan leiden. Hij zou het bestuur uitnodigen om dit in overweging te nemen. De Zweedse delegatie noemde daarnaast nog dat IPEX aan belang kan winnen door het uitwisselen van de namen van personen die binnen nationale parlementen met een subsidiariteitstoets bezig zijn en door het plaatsen van Engelse samenvattingen van de gemotiveerde bezwaren op IPEX.

Good practices in de EU-coördinatie

De Duitse, Zweedse en Franse delegatie gaven elk een presentatie over goede praktijken in hun parlementen ten aanzien van de EU-coördinatie. De heer Risse, Griffier van de Bundestag, beschreef dat in de Bundestag een grote ondersteuningsafdeling is gecreëerd op Europese Zaken, bestaand uit 64 personen. Zij houden zich onder andere bezig met het produceren van EU-outlooks, situationele beschrijvingen en prioritering en hebben een eigen documentatie eenheid. Hun nationale «EU-docs» database is verbonden met IPEX. De heer Mårtensson, plaatsvervangend Griffier van de Zweedse Riksdag, beschreef dat in Zweden de regering het mandaat van de commissie Europese Zaken moet volgen. De Zweedse ondersteuning bestaat uit 5 personen en geeft advies aan de commissiegriffiers. Zij treden ook op als sprekers in seminars binnen en buiten het parlement, organiseren een maandelijks briefing met de Voorzitter over belangrijke Europese ontwikkelingen zoals subsidiariteitstoetsen of prioriteiten van nieuwe voorzitterschappen en hebben de ambitie om betere contacten met de Europese Commissie te onderhouden. De heer Bloch van de Franse Assemblée Nationale gaf aan dat Frankrijk een centralistisch systeem kent, de commissie Europese Zaken beslist over alle EU-voorstellen. Daarbij neemt de president – en niet de premier – deel aan de Raad en is hij verantwoordig schuldig aan het parlement. Men heeft ook een speciale EU-adviseur voor de Voorzitter van de Assemblée Nationale.

De delegaties waren zeer positief over het agenderen van dit agendapunt. De Deense delegatie maakte melding van het zojuist verschenen Deense document met 23 suggesties ter verbetering van de interparlementaire samenwerking, waaronder het organiseren van interparlementaire

werkgroepen op een bepaald thema, de zogenaamde *clusters of interest*. De heer Welle, Griffier van het Europees Parlement, beschreef dat het EP samen met de OESO een overzicht maakt van de nationale hervormingsprogramma's in lidstaten en in hoeverre de lidstaten zich aan de afspraken houden. Dit zou binnenkort beschikbaar zijn. Ook houdt het EP zich bezig met het berekenen hoeveel de EU-voorstellen kosten en opleveren, op die manier wil men kwantificeren of het subsidiariteitsprincipe al dan niet aangetast is.

De heer Hamilton, griffier van de Eerste Kamer, beschreef dat in de Eerste Kamer de commissie Europese Zaken thans niet meer de rol van poortwachter speelt voor alle Europese dossiers. Tegenwoordig worden alle EU-voorstellen afgehandeld in vakcommissies. Ook noemt de heer Hamilton de specifieke EU-website van de Eerste Kamer, www.europa-poort.nl, hetgeen ook een belangrijk informatiekanaal is voor bijvoorbeeld NGO's. Mevrouw Biesheuvel, Griffier van de Tweede Kamer, legde uit hoe de prioritering van het werkprogramma van de Europese Commissie in de Tweede Kamer plaatsvindt en wees op de beschikbare brochure «EU-scrutiny 2014», waarin de prioriteiten van de Tweede Kamer in het Engels vermeld staan, inclusief het voornemen om op bepaalde voorstellen een subsidiariteitstoets of een behandelvoorbehoud te plaatsen. De Ierse delegatie meldde dat er in het Ierse parlement recentelijk veel vernieuwingen zijn doorgevoerd, mede gebaseerd op het systeem van de Tweede Kamer. Zo tracht men nu eerder te interveniëren in het proces en heeft men nu een coördinerende commissie voor Europese Zaken.

De heer Milerius dankt iedereen voor de actieve bijdragen. Documenten van deze bijeenkomst kunnen gevonden worden op www.eu2013.lrs.lt.

De Griffier van de Eerste Kamer der Staten-Generaal,
G.J.A. Hamilton

De Griffier van de Tweede Kamer der Staten-Generaal,
J.E. Biesheuvel-Vermeijden